

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

735

Vragen van het lid **Van Houwelingen** (FvD) aan de Minister en de Staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport over *de nieuwe richtlijnen van de Gezondheidsraad waarin gesteld wordt dat Nederlanders plantaardiger moeten gaan eten* (ingezonden 5 december 2025).

Mededeling van Staatssecretaris **Tielen** (Volksgezondheid, Welzijn en Sport) (ontvangen 19 december 2025).

Vraag 1

Bent u ermee bekend dat de Gezondheidsraad adviseert om onder andere de consumptie van rood vlees terug te brengen tot maximaal 200 gram per week en om plantaardige voeding de norm te maken omdat dit gezonder zou zijn voor mensen en beter voor het milieu?¹

Vraag 2

Wat is uw op deze nieuwe richtlijnen van de Gezondheidsraad?

Vraag 3

Wat is volgens u de definitie van «een gezond dieet», aangezien binnen de voedingswetenschappen er veelvuldig discussie is over wat een dieet gezond maakt?

Vraag 4

Welke concrete maatregelen overweegt u naar aanleiding van het feit dat de Gezondheidsraad oproept tot «krachtig overheidsbeleid» om plantaardige voeding de norm te maken?

Vraag 5

Deelt u de mening dat er in de voedingswetenschap nog altijd geen consensus bestaat over wat gezond en ongezond is – door onder andere de complexiteit van het menselijk lichaam en uiteenlopende onderzoeksresultaten – en daarom voorzichtigheid geboden is bij het normatief voorschrijven van eetpatronen aan de gehele bevolking?

¹ NOS, 4 december 2025, «Nieuwe richtlijnen van Gezondheidsraad: minder biefstuk, meer peulvruchten» (Nieuwe richtlijnen van Gezondheidsraad: minder biefstuk, meer peulvruchten)

Vraag 6

Bent u bekend met het feit dat, om het eiwittekort als gevolg van het eten van minder rood vlees aan te vullen, de Gezondheidsraad het eten van peulvruchten adviseert?

Vraag 7

Bent u op de hoogte van verschillende onderzoeken uit de voedingswetenschap waaruit blijkt dat plantaardige eiwitten minder goed worden opgenomen door het menselijk lichaam?

Vraag 8

Bent u bekend met de aanbeveling van de Gezondheidsraad in dit advies om elke dag een handje pinda's te eten?

Vraag 9

Bent u op de hoogte van verschillende onderzoeken uit de voedingswetenschap waaruit blijkt dat er in pinda's veelvuldig anti-nutriënten aanwezig zijn, zoals lectinen, die de opname van essentiële vitamines en mineralen – bijvoorbeeld zink en calcium – blokkeren?

Vraag 10

Bent u bekend met verschillende onderzoeken uit de voedingswetenschap waaruit blijkt dat onbewerkt rood vlees nutriënten bevat die buitengewoon goed door het menselijk lichaam opgenomen kunnen worden?

Vraag 11

Bent u bekend met verschillende onderzoeken uit de voedingswetenschap waaruit blijkt dat er in onbewerkt rood vlees essentiële micronutriënten te vinden zijn, die in veel mindere mate voorkomen in plantaardige voeding?

Vraag 12

Bent u bekend met verschillende onderzoeken uit de voedingswetenschap waaruit blijkt dat dierlijke voeding een hogere nutriëntendichtheid heeft dan plantaardige voeding?

Vraag 13

Hoe waarborgt u dat wetenschappelijke advisering, in dit geval door de Gezondheidsraad, onafhankelijk blijft van politieke ideologieën, activistische stromingen en commerciële lobbygroepen?

Vraag 14

Hoe kunt u uitsluiten dat de richtlijn van de Gezondheidsraad wordt beïnvloed door belangenorganisaties, NGO's of internationale agenda's die zijn gericht op het verminderen van de vleesconsumptie, bijvoorbeeld omdat het verminderen van de vleesconsumptie «goed voor het klimaat» zou zijn?

Vraag 15

Welke mogelijke gevolgen ziet u voor de volksgezondheid met betrekking tot risico's op tekorten aan bepaalde voedingsstoffen in het menselijk dieet bij sterk plantaardige diëten?

Vraag 16

Welke economische gevolgen voorziet u voor de Nederlandse boeren als deze adviezen beleidsmatig worden gevolgd?

Vraag 17

Wanneer is volgens u de grens bereikt tussen het bevorderen van volksgezondheid en individuele keuzevrijheid?

Vraag 18

Deelt u de mening dat iemands voedseldieet uiteindelijk een persoonlijke verantwoordelijkheid is en dat het onwenselijk is dat de staat overgaat tot nudging – bijvoorbeeld middels accijnzen – en andere vormen van gedragssturing om de consumptie van dierlijke eiwitten te verminderen?

Vraag 19

Deelt u de opvatting dat de vrijheid om vlees te eten te allen tijde gewaarborgd moet blijven?

Vraag 20

Kunt u uiteenzetten op welke wijze wordt gewaarborgd dat in de aangekondigde update van de Schijf van Vijf – een veelvuldig gebruikt instrument in het basisonderwijs – uitsluitend wetenschappelijk onderbouwde gezondheidsinformatie wordt opgenomen, en dat er daarbij geen sprake zal zijn van ideologisch of activistisch gedreven gedragssturing, bijvoorbeeld door jonge kinderen aan te leren dat het eten van rood vlees slecht zou zijn voor henzelf of voor de planeet?

Vraag 21

Deelt u de mening dat gezondheidsadviezen uitsluitend op gezondheidsinformatie moeten worden gebaseerd en dat het dus nooit zo kan zijn dat gezondheidsadviezen (deels) worden gebaseerd op overwegingen die te maken hebben met klimaatbeleid?

Vraag 22

Bent u bekend met de zogenaamde «eiwittransitie»?² Hoe zou u de «eiwittransitie» zelf in het kort omschrijven?

Vraag 23

Is zo'n «eiwittransitie» volgens u noodzakelijk? En zo ja, waarom?

Vraag 24

Maakt dit advies van de Gezondheidsraad onderdeel uit van deze «eiwittransitie»? Met andere woorden, is een van de doelen van dit advies van de Gezondheidsraad om bij te dragen aan de «eiwittransitie»?

Vraag 25

Kunt u deze vragen zo spoedig mogelijk en afzonderlijk van elkaar beantwoorden?

Mededeling

De vragen van het lid Van Houwelingen (FVD) over de nieuwe richtlijnen van de Gezondheidsraad waarin gesteld wordt dat Nederlanders plantaardiger moeten gaan eten (2025Z21295) kunnen tot mijn spijt niet binnen de gebruikelijke termijn worden beantwoord.

De reden van het uitstel is dat ik meer tijd nodig heb om deze vragen zorgvuldig af te stemmen met betrokken partijen.

Ik zal u zo spoedig mogelijk de antwoorden op de Kamervragen doen toekomen.

² Provincie Noord-Brabant, 2025, «Eiwittransitie» (Eiwittransitie – Landbouw en voedsel Brabant)